

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО
Г-Н ЕМИЛ КАРАНИКОЛОВ
МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА**

Относно: Жалби до омбудсмана на Република България

УВАЖЕМИ ГОСПОДИН КАРАНИКОЛОВ,

На 13 март 2020 г. Народното събрание, със свое решение, обяви извънредно положение в страната по предложение на Министерски съвет. За този период със заповеди на министъра на здравеопазването, по препоръка на Националния оперативен щаб, се въведеха някои ограничения и противоепидемични мерки, прилагането на които имаше за резултат преустановяването на дейността на редица търговски обекти, хотели, ресторанти и спортни зали. Преустановени бяха и театралните представления, провеждането на концерти и кинопрожекции, както и всякакви групови форми и дейности: спортни, културни или развлекателни. Това доведе до преустановяване работата на немалък брой хотели, включително малки семейни хотели, ресторанти и други заведения за обществено хранене, както и голям брой ателиета и салони, предоставящи различни услуги.

Отчитам факта, че това е труден за държавата и за всички групи от населението период, като този извод се налага от множеството жалби, получени в администрацията на Омбудсмана, в дните от началото на извънредното положение. Граждани, засегнати от извънредната ситуация, търсят подкрепа от мен, за решаване на техните проблеми, нерядко свързани с липса на доходи. В случая не се касае за работодатели, които търсят подкрепа, за да запазят заетостта на своите работници и служители, а най-често за търговци, без нает персонал. Но немалко са и управители на търговски дружества, работещи по договори за управление и контрол, самоосигуряващи се лица, които предоставят услуги, включително и хора със свободни професии, земеделски

производители. Всички те пишат, че се е наложило, в изпълнение на наложените противоепидемични мерки, да преустановят работата си, или в най-добрия случай дейността им е със силно намален обем. Независимо от това, те, като търговци или като самоосигуряващи се лица, са длъжни да заплащат данъци, да покриват месечни осигурителни вноски, а някои от тях и да обслужват кредити, да заплащат наеми, лизинги за техника или автомобили.

Адвокати към Адвокатска колегия Благоевград също се обърнаха към мен за подкрепа, като посочиха, че в изпълнение на предприети противоепидемични мерки е ограничен достъпът до съдебните палати и е спряно разглеждането на дела с някои изключения. По този начин дейността на адвокатите е почти изцяло преустановена като са поставени в невъзможност както да осъществяват процесуално представителство, така и да предоставят консултации или да изготвят книжа на клиенти и по този начин остават без доходи. В тази връзка настояват спрямо тях да се предприемат мерки за подкрепа, както и по отношение на другите категории лица, засегнати от кризата.

От адресираните до мен жалби се налага изводът, че много от тези групи не очакват държавата да ги подпомогне с мерки, подобни на Постановление № 55 от 30 март 2020 г. за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. Те очакват да се предостави възможност за отсрочване или разсрочване на задълженията им към държавата, да имат възможност за отпускане на преференциални кредити или други мерки, съобразени с естеството им на дейност или необходимостта им от подкрепа.

Същевременно, в публичното пространство се появи информация, че Министерството на икономиката, както и други министерства, а също и Европейската комисия, в сътрудничество с държавите членки подготвят и ще предложат различни инструменти и мерки за преодоляване на кризата. Вече стана ясно, че Българска народна банка разреши на банките да започнат отсрочване на кредити. Стана ясно, че планираната от държавата подкрепа ще се прилага от края на м. април или след отмяна на извънредното положение, като начин да се рестартира икономиката.

Отчитам усилията на управляващите да организират и предложат в кратки срокове мерки в подкрепа на бизнеса, с цел запазване на дейността на самоосигуряващите се лица и собствениците на микро- и малки предприятия в това трудно за цялото общество време.

Същевременно, в жалбите до омбудсмана, гражданите най-често се оплакват от липса на публично достъпна конкретна информация за планираните от министерството на икономиката мерки за подкрепа на самоосигуряващите се лица, търговците, хората със свободни професии, и земеделски производители. За да достигне информацията за планираните от Вашето министерство мерки до хората, които ще могат да се ползват от тях, се обръщам към Вас с препоръка публично да представите чрез различни информационни канали планираните от Вас мерки за подпомагане на бизнеса.

Препоръчвам Ви, също така да оповестите публично кои мерки за подкрепа ще се финансират чрез републиканския бюджет, а също и чрез средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или чрез други публични средства.

Така всички лица, за които се обмислят и предвиждат тези политики и мерки, ще имат предварителна информация за условията, на които ще следва да отговарят, за да кандидатстват от момента, в който това стане възможно.

Информирам Ви, че с очакване за подкрепа към мен се обърна и Синдикат на самонаетите и неформалните работници.

Вярвам във Вашата ангажираност, като бих желала своевременно да ме информирате за предприетите от Вас действия.

С уважение,

**ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**